

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 17. lokakuuta 2023
(OR. en)

13917/23

INST 383
POLGEN 142
AG 115

SAATE

Lähettäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	17. lokakuuta 2023
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2023) 638 final
Asia:	KOMISSIION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE, EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE JA ALUEIDEN KOMITEALLE Komission työohjelma 2024 Toimitaan tänään ja valmistaudutaan huomiseen

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2023) 638 final.

Liite: COM(2023) 638 final

Strasbourg 17.10.2023
COM(2023) 638 final

**KOMISSION TIEDONANTO EUROOPAN PARLAMENTILLE, NEUVOSTOLLE,
EUROOPAN TALOUS- JA SOSIAALIKOMITEALLE JA ALUEIDEN
KOMITEALLE**

Komission työohjelma 2024

Toimitaan tänään ja valmistaudutaan huomiseen

1. Toimitaan tänään ja valmistaudutaan huomiseen

*”Olemme yhdessä osoittaneet, että **kun Eurooppa on rohkea, se saa paljon aikaan.** Työmme ei ole läheskään ohi, joten yhteisiä toimia tarvitaan edelleen. **Toimikaamme tänään ja valmistautukaamme huomiseen.**” Euroopan komission puheenjohtaja Ursula von der Leyen, puhe unionin tilasta, 13. syyskuuta 2023*

Eurooppalaiset osallistuvat ensi kesäkuussa **maanosan suurimpaan demokraattiseen tapahtumaan**. Uudesta Euroopan parlamentista saa äänestää yli 400 miljoonaa ihmistä, ja heidän joukossaan on paljon nuoria, jotka **käyttävät demokraattisia oikeuksiaan** ensimmäistä kertaa. Viidessä jäsenvaltiossa äänestämään pääsevät jo 16- ja 17-vuotiaat.

Vaalien tulokset ohjaavat Euroopan suuntaa seuraavien viiden vuoden ajan ja sen jälkeenkin, koska vaalit sijoittuvat **ratkaisevaan vaiheeseen Euroopan historiassa**.

Meillä on ratkaistavanamme useita **aikakauttamme muokkaavia haasteita ja mahdollisuuksia**. Nämä ulottuvat ilmasto- ja biodiversiteettikriiseistä digitaaliseen vallankumoukseen ja tekoälyyn, Venäjän ra’asta hyökkäyssodasta Ukrainaa vastaan sitä seuranneisiin energian hinnan ja elinkustannusten nousun aiheuttamiin kriiseihin ja muuttoliikekysymyksistä talouskasvun ja kilpailukyvyyn varmistamiseen.

Tämä komissio esitti toimikautensa alussa **kunnianhimoisen ohjelman vahvemman ja häiriönsietokykyisemmän unionin luomiseksi**. Sitouduimme rohkeisiin toimiin ollaksemme ensimmäinen ilmastoneutraali maanosa ja säilyttääksemme Euroopan luonnonympäristön, johtaaksemme toimia kohti ihmiskeskeistä ja innovatiivista digitaalista siirtymää, elvyttääksemme talouttamme varmistaen samalla sosiaalisen oikeudenmukaisuuden, osallistavuuden ja vaurauden, lujittaaksemme vastuullista maailmanlaajuista johtoasemaamme, suojellaksemme kansalaisiamme ja arvojamme sekä vaaliaksemme ja vahvistaaksemme demokratiaamme.

Maailma on nyt kuitenkin hyvin erilainen kuin vuonna 2019. Meidän on unionina täytynyt **reagoida ja mukautua ennennäkemättömiin haasteisiin**, pysyä toimissamme yhtenäisinä ja kieltäytyä peräytymästä tavoitteidemme täyttämisestä.

Olemme vauhdittaneet vihreää ja digitaalista siirtymää, ottaneet käyttöön urauurtavan NextGenerationEU-välineen, vahvistaneet EU:n roolia maailmanlaajuisena johtajana ja edistäneet yhteiskuntiemme ytimessä olevia arvoja, kuten demokratiaa ja oikeusvaltiota. Pyrimme **taloudellisen turvallisuuden strategialla** hyödyntämään EU:n talouden avoimuutta ja minimoimaan riskit, jotka johtuvat poliittisten jännitteiden lisääntymisestä ja nopeista teknologisista muutoksista.

Kello käy, ja meillä alkaa olla kiire viimeistellä tämän komission esittämät keskeiset lainsäädäntöehdotukset sen varmistamiseksi, että **kansalaiset ja yritykset saavat suurimman mahdollisen hyödyn politiikkatoimistamme**. Tätä varten komissio tukee tulevana kuukausina Euroopan parlamenttia ja neuvostoa niiden pyrkimyksissä päästä yhteisymmärrykseen jäljellä olevista lainsäädäntöehdotuksista.

Jotta tähän tehtävään voitaisiin keskittyä riittävästi ja koska suurin osa tämän toimikauden puitteissa luvatussa tarvittavasta lainsäädäntökehyksestä on jo valmiina, tämä työohjelma sisältää **rajallisen määrän uusia aloitteita**, joilla täytetään annetut sitoumukset tai vastataan uusiin haasteisiin.

Kohtaamistamme haasteista huolimatta **EU:n talous on edelleen osoittanut selviytymiskykyä**. Tässä ovat olleet tukena pyrkimyksemme vahvistaa energiavarmuuttamme sekä häiriönsietokykyiset työmarkkinat ja toimitusrajoitteiden helpottuminen.

Euroopan vihreän kehityksen ohjelma – maailmanluokan pyrkimys torjua ilmastonmuutosta ja biologisen monimuotoisuuden häviämistä ja samalla Euroopan kasvustrategia – on edelleen keskeinen osa komission työtä. Vaikka pääpaino on nyt **täytäntöönpanossa**, annamme vielä tänä vuonna ehdotuksia eläinten suojelusta kuljetuksen aikana, mikromuovisaasteen ehkäisemisestä, metsien seurannan parantamisesta ja liikkuvuuspaketista. Jatkamme myös pyrkimyksiämme viitoittaa tietä kohti ihmiskeskeistä, kestäväää ja vauraampaa digitaalista tulevaisuutta **digitaalinen vuosikymmen -ohjelmalla**.

NextGenerationEU-väline on edelleen avainasemassa varmistettaessa varma, kohtuuhintainen ja puhdas energiansaanti, Euroopan teollisuuden kilpailukyky, sosiaalinen ja alueellinen yhteenkuuluvuus sekä siirtyminen ilmastoneutraaliin talouteen, kiertotalouteen ja luontomyönteiseen talouteen. Komissio tukee kaikkia jäsenvaltioita niiden **nopeuttaessa elpymis- ja palautumissuunnitelmiansa täytäntöönpanoa** eurooppalaisen ohjausjakson maakohtaisten suositusten, mukaan lukien REPowerEU-lukujen, mukaisesti. Esitämme ensi vuoden alussa väliarvioinnin elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpanosta.

Työpaikkojen ja investointien lisäämiseksi Euroopassa jatkamme myös työtämme, jolla pyrimme nopeuttamaan uusiutuvan energian käyttöönottoa pitäen samalla energian hinnat hallinnassa, varmistamaan keskeisten strategisten hyödykkeiden, kuten kriittisten raaka-aineiden ja puhtaan vedyn, saatavuuden, ja vähentämään hallinnollista taakkaa erityisesti siltä osin kun on kyse raportoinnista, joka liittyy EU:n pitkän aikavälin kilpailukyvyyn parantamista koskevaan strategiaan.

Samaan aikaan meidän on saatava valmiiksi **tuleviin haasteisiin soveltuvan talouden ohjausjärjestelmän rakentaminen**. Tämä edellyttää yhteisymmärryksen löytämistä komission ehdotuksista, jotka koskevat talouden ohjausjärjestelmän sääntöjen uudistamista ja velanhoitokyvyyn vahvistamista sekä kestävään ja osallistavan kasvun edistämistä uudistusten ja investointien avulla.

Komissio kutsuu yhdessä puheenjohtajavaltio Belgian kanssa **työmarkkinaosapuolten huippukokouksen koolle Val Duchesseen** keskustelemaan työmarkkinoiden, työntekijöiden ja yritysten haasteista, joita ovat muun muassa osaamisvaje ja työvoimapula sekä tekoäly.

Viime vuosien haasteet ovat tuoneet selvästi ilmi unionin vahvuudet ja valmiudet. Ne ovat kuitenkin saaneet EU:n talousarviovarat lähes ehtymään huolimatta talousarvion sisäänrakennetusta joustovarasta ja laajamittaisesta uudelleenohjelmoinnista. Ongelman ratkaisemiseksi olemme tehneet ehdotuksen **EU:n pitkän aikavälin talousarvion vahvistamisesta**, jotta voisimme vastata kaikkein välittömimpiin tarpeisiin. Siinä säädetään EU:n menojen kohdennetusta lisäämisestä, jonka tarkoituksena on lujittaa EU:n tukea Ukrainalle, rahoittaa muuttoliikettä koskevia toimia, parantaa unionin valmiuksia vastata lisääntyneeseen taloudelliseen ja poliittiseen epävakauteen, humanitaarisiin kriiseihin ja luonnonkatastrofeihin sekä lisätä investointeja strategisiin teknologioihin pitkän aikavälin kilpailukyvyyn edistämiseksi.

Vuosia 2021–2027 koskevasta EU:n pitkän aikavälin talousarviosta käytyjen neuvottelujen mukaisesti esitämme mukautetun **omia varoja koskevan ehdotuksen** NextGenerationEU-välineen puitteissa otettujen lainojen takaisinmaksun tukemiseksi.

Uusi muuttoliike- ja turvapaikkasopimus on edelleen rakenteellinen vastaus, jota EU tarvitsee selviytyäkseen muuttoliikkeen synnyttämistä haasteista tulevaisuudessa. Sen hyväksyminen on keskeinen painopiste, sillä työ sen pikaisen täytäntöönpanon valmistelemiseksi on aloitettava jo ensi vuonna.

Ukrainan kansa tekee edelleen rohkeasti ja hellittämättä vastarintaa Venäjän hyökkäystä vastaan, ja samoin **EU pysyy horjumatta solidaarisena Ukrainaa kohtaan**. Tähän mennessä unioni ja sen jäsenvaltiot ovat antaneet Team Europe -lähestymistavan puitteissa **kaikkiaan 82 miljardin euron edestä tukea**, johon sisältyy muun muassa humanitaarista apua, puolustuskalustoa ja koulutusta, siviilikäyttöön tarkoitettuja aineellisia tarvikkeita, kuten generaattoreja, koulubusseja, lääkintätarvikkeita ja evakuoiteja, kaupunkien jälleenrakentamista laadukkaalla, kestävällä ja osallistavalla tavalla, lasten auttamista ja vahingoittuneiden koulujen kunnostamista sekä taloudellista tukea. Tätä tukea annetaan koordinoitusti kansainvälisten kumppaneidemme kanssa tammikuussa 2023 G7-johtajien päätöksen myötä käynnistetyn **Ukrainan tuen lahjoittajien koordinoitufoorumin** puitteissa. Komissio isännöi foorumin sihteeristöä, joka helpottaa kansainvälisten avunantajien ja rahoitusorganisaatioiden tiivistä koordinointia ja varmistaa johdonmukaisen, läpinäkyvän ja vastuullisen tuen.

EU:n ja Ukrainan solidaarisuuskaistat ovat auttaneet Ukrainaa viemään yli **57 miljoonaa tonnia maataloustuotteita ja lähes 45 miljoonaa tonnia muita kuin maataloustuotteita sekä tuomaan maan tarvitsemia tavaroita**. Komissio pyrkii yhteisen koordinoitufoorumin kautta kaikin tavoin helpottamaan ukrainalaisten maataloustuotteiden oikea-aikaista ja vakaata toimittamista maailmanmarkkinoille.

Komissio tuomitsee Venäjän päätöksen irtisanoa **Mustanmeren viljasopimus** ja tukee edelleen kaikkia pyrkimyksiä lieventää Mustallamerellä tapahtuvien kuljetusten turvallisuusriskejä. Neuvosto hyväksyi komission ehdotuksen Venäjän Ukrainaan kohdistamaa hyökkäystä paenneiden henkilöiden **tilapäisen suojelun jatkamisesta** 3. maaliskuuta 2025 saakka. Näin tarjotaan yhdessä CARE- ja FAST-CARE-aloitteiden kanssa varmuutta ja tukea yli neljälle miljoonalle suojelua saavalle henkilölle kaikkialla EU:ssa.

EU hyväksyi vuoden 2022 aikana ennätysajassa myös useita **hätäaloitteita** lieventääkseen energiakriisin vaikutuksia teollisuuteen ja kotitalouksiin.

Korostaaksemme EU:n sitoumusta seistä Ukrainan rinnalla niin kauan kuin se on tarpeen luomme lisäksi **välineen, jolla Ukrainalle annetaan tukea enintään 50 miljardia euroa** kaudella 2024–2027. Rahoituksella vastataan Ukrainan välittömiin tarpeisiin ja vahvistetaan sen elpymistä sekä tuetaan sen nykyaikaistamista tiellä kohti EU-jäsenyyttä.

Olemme yhdessä kansainvälisten kumppaneidemme kanssa toteuttaneet toimia sen varmistamiseksi, että Venäjän Ukrainassa tekemistä sotarikoksista rangaistaan ja että Venäjä korvaa aiheuttamansa vahingot. **Ukrainaan kohdistuneen hyökkäysrikoksen syytteenpanoon liittyvä kansainvälinen keskus** on aloittanut toimintansa Haagissa, ja sillä on keskeinen asema tutkittaessa näitä hirvittäviä tekoja ja helpotettaessa tutkintaa tulevia oikeudenkäyntejä varten. Emme jätä yhtään kiveä kääntämättä saadaksemme syylliset

vastuuseen. Jatkamme myös työtä Venäjän takavarikoiduista varoista saatavien tuottojen mahdolliseksi käyttämiseksi Ukrainan jälleenrakentamiseen.

Euroopan pitkän aikavälin rauhan ja vakauden edistämiseksi unionin on **valmistauduttava menestyksekkääseen laajentumiseen**. Teemme tiivistä yhteistyötä kumppaneidemme kanssa, kun ne valmistautuvat tähän tärkeään askeleeseen, muun muassa laajentamalla oikeusvaltiota koskevat vuosikertomukset koskemaan myös niitä liittymisneuvotteluja käyviä maita, jotka edistyvät nopeimmin.

Myös EU:n on oltava valmis. Komissio antaa **tiedonannon laajentumista edeltävistä uudistuksista ja toimintapolitiikan uudelleentarkasteluista** nähdäkseen, miten laajempi unioni vaikuttaisi kuhunkin toimintapolitiikkaan ja miten EU:n toimielimet toimisivat.

Pidämme edelleen yllä yhteyksiä maailman **maihiin ja alueisiin**, erityisesti Afrikassa, vastataksemme maailmanlaajuisiin haasteisiin ja vahvistaaksemme monenvälistä hallintoa ja sääntöihin perustuvaa kansainvälistä yhteistyötä.

Sitoudumme kaikissa toimissamme edelleen **kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelmaan**, ja sen kestävän kehityksen tavoitteet pysyvät toimintapolitiikkojemme¹ ja paremman sääntelyn agendan² ytimessä.

2. Sääntelyn sekä unionin oikeuden täytäntöönpanon ja valvonnan parantaminen

2.1. Sääntelyn parantaminen, hallinnollisen taakan keventäminen ja raportointivaatimusten järjeistäminen

Hallinnollisen taakan keventäminen on ratkaisevan tärkeää **eurooppalaisten yritysten kilpailukyvyin säilyttämiseksi**. Tästä syystä EU:n pitkän aikavälin kilpailukyvyistä annetussa komission tiedonannossa³ asetetaan tavoite **raportointivelvoitteisiin liittyvän taakan keventämiseksi 25 prosentilla** heikentämättä kuitenkaan poliittisia tavoitteita. Näin järjeistetään ja virtaviivaistetaan vaatimuksia, joilla on suhteeton vaikutus yrityksiin, myös pk-yrityksiin ja mikroyrityksiin, ja viranomaisiin, sekä varmistetaan, että ne täyttävät niille asetetun tarkoituksen.

Tämän tavoitteen saavuttamiseksi komissio on antanut lainsäädäntöä, johon sisältyy muun muassa unionin tullikoodeksin uudistus, jolla luodaan EU:n yhteinen rajapinta ja helpotetaan tietojen uudelleenkäyttöä. Näillä toimenpiteillä saadaan aikaan noin **2 miljardin euron kustannussäästöt**. Euroopan tilastoista annetun asetuksen tarkistuksella, jolla vähennetään tutkimusten määrää ja lisätään automatisoitujen ja yksinkertaistettujen prosessien käyttöä, saadaan aikaan noin **450 miljoonan euron** kustannussäästöt, myös pk-yrityksille. Komissio esittää tässä työohjelmassa **uusia järjeistämisehdotuksia**⁴ hallinnollisen taakan

¹ [EU:n vapaaehtoinen katsaus](#) kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelman täytäntöönpanon edistymisestä.

² Kestävän kehityksen tavoitteet ja ”ei merkittävää haittaa” -periaate on sisällytetty paremman sääntelyn välineistöön ja komission toimintapolitiikan kehittämiseen sen varmistamiseksi, että kaikki lainsäädäntöehdotukset edistävät kestävän kehityksen Agenda 2030 -toimintaohjelmaa.

³ COM(2023) 168.

⁴ Liitteessä II esitetään katsaus 16. maaliskuuta 2023 alkaen toteutetuista aloitteista sekä aloitteista, joita edistetään tällä työohjelmalla tai jotka on tarkoitus hyväksyä myöhemmin.

keventämiseksi ilman että heikennetään sosiaali-, turvallisuus-, kuluttajansuoja-, ympäristö- tai talousnormeja. Ehdotuksilla **virtaviivaistetaan soveltamisalaltaan rajallisia raportointivaatimuksia** esimerkiksi yhdistämällä päällekkäisiä velvoitteita, vähentämällä niiden yritysten määrää, joita asia koskee, ja lisäämällä digitalisaatiota.

Jotta sidosryhmillä olisi aikaa mukautua uusiin velvoitteisiin, lykkäämme alakohtaisten **eurooppalaisten kestävyysraportointistandardien** hyväksymisen määräaika. Komissio **mukauttaa tilinpäätösdirektiivin kynnysarvoja** niin, että yli miljoonan yrityksen odotetaan hyötyvän raportointivaatimusten vähentymisestä, ja tarkistaa vertailuarvoasetusta muun muassa siten, että pienempien vertailuarvojen (90 prosenttia asianomaisista vertailuarvoista) hallinnoijat suljetaan sen soveltamisalan ulkopuolelle varmistaen kuitenkin korkeatasoinen kuluttajansuoja ja sijoittajansuoja. Komissio ehdottaa myös rahoitusalaan valvovien viranomaisten välisen tiedonjaon helpottamista sekä päällekkäisen raportoinnin välttämistä. Komissio edistää pikaista sopimista lähetettyjä työntekijöitä koskevien ilmoitusten yhteisestä sähköisestä muodosta ja sen laajaa käyttöönottoa. Tämän lisäksi komissio pyrkii ottamaan käyttöön monikielisen portaalin, jotta kaikki jäsenvaltiot, jotka päättävät käyttää tätä välinettä, voisivat toimittaa lähettämistä koskevat ilmoitukset digitaalisesti omalla kielellään.

Luokitusjärjestelmän raportointia koskevassa toisessa tiedonannossa ohjataan luokitusjärjestelmää koskevien tietojen tulkintaa, ja siinä selvennetään, että yrityksiltä ei tarvita arviointia toiminnoista, jotka eivät ole olennaisia niiden liiketoiminnan kannalta ja joista niillä ei ole näyttöä tai tietoja, joilla ne osoittaisivat EU:n luokitusjärjestelmän teknisten arviointikriteerien noudattamisen. Tiettyjen vaihtoehtoihin riidanratkaisutapauksiin liittyvien tiedonantovelvoitteiden poistaminen ja verkkovälitteisen riidanratkaisusivuston korvaaminen tuovat yrityksille vuosittain noin **630 miljoonan euron** kokonaishyödyt.

Ehdotukset koskevat myös vaatimuksia, jotka kattavat kalastustuotteiden kaupan pitämisen, kasvien terveyden, liikenteen, maatalouden ja paikkatietoinfrastruktuurin seurannan. Komissio tekee yhteistyötä **lainsäätäjien kanssa säilyttääkseen raportointivaatimukset vähäisinä** niin kauan kuin lainsäädännön tavoitteet ja tarkoitus eivät vaarannu. Esimerkiksi **yritysten kestävää toimintaa koskevasta huolellisuusveloitteesta** annetun direktiiviehdotuksen osalta komissio tukee vaatimusten oikeasuhteista soveltamista erityisesti konsernien roolin kaltaisilla osa-alueilla tehokkuuden varmistamiseksi ja tarpeettoman taakan välttämiseksi.

Teollisuuspäästöportaalia koskevan asetuksen osalta komissio on sitoutunut vauhdittamaan digitalisaatiota ja virtaviivaistamaan raportointivaatimuksia edelleen. **Sosiaaliturvajärjestelmän yhteensovittamista** koskevan tarkistuksen yhteydessä komissio tukee edelleen lainsäätäjiä sellaisten tuloksellisten ja toimivien ratkaisujen löytämisessä, joilla suojellaan työntekijöitä ja helpotetaan rajat ylittävää toimintaa sisämarkkinoilla. Lisäksi **Digitaalinen Eurooppa -ohjelman** kautta voidaan rahoittaa jäsenvaltioiden aloitteita, joilla tarjotaan yksinkertaisia teknisiä raportointikeinoja. Tällainen on esimerkiksi keskitetty asiointipiste sellaista kyberrikollisuutta koskevaa raportointia varten, joka tapahtuu toimenpiteistä yhteisen korkean **kyberturvaston** varmistamiseksi koko unionissa annetun direktiivin (NIS2-direktiivi) puitteissa.

Raportointivaatimusten yksinkertaistuminen on **pitkän aikavälin hanke, jonka toteuttamiseen on keskityttävä lähitulevaisuudessa**. Raportointivaatimusten **perustason**

määrittäminen on olennaista kehityksen mittaamisen kannalta, vaikka se onkin monimutkaista, kun otetaan huomioon EU:n lainsäädännön laajuus ja sen vuorovaikutus kansallisten ja alueellisten lakien kanssa. Sidosryhmät voivat auttaa ymmärtämään paremmin, miten raportointivaatimusympäristö vaikuttaa niihin. Tästä syystä olemme käynnistäneet kannanottopyynnön⁵, jolla kerätään palautetta raskaista raportointivaatimuksista. Lisäksi järjestetään muita kuulemisia yritysten – myös pk-yritysedustajien verkoston –, jäsenvaltioiden asiantuntijoiden ja muiden sidosryhmien kanssa erityisen ongelmallisten kysymysten ja prioriteettialojen tunnistamiseksi. Komissio nimittää myös **EU:n pk-yritysedustajan**, joka osallistuu sääntelyntarkastelulautakunnan kuulemistilaisuuksiin aloitteista, joilla on suuri vaikutus pk-yrityksiin. Lisäksi komissio aikoo puuttua pääosastojensa havaitsemiin raskaisiin raportointivaatimuksiin kohdennetuilla **järkeistämisuunnitelmilla** vuonna 2024 ja sen jälkeen. Komissio raportoi edistymisestä 25 prosentin vähennystavoitteen saavuttamisessa vuotuisissa rasituksesta annettavissa selvityksissä alkaen vuoden 2023 selvityksestä, joka julkaistaan ensi vuonna.

Tässä yhteydessä komissio asettaa **tekoälyvälineiden ja laajojen kielimallien** kehittämisen keskeiselle sijalle. Tämä auttaa yksilöimään EU:n lainsäädäntöön sisältyvät raportointivaatimukset standardoitujen välineiden pohjalta ja tukemaan niiden vaikutusten analysointia tietyllä alalla. Komissio pyrkii myös laajentamaan **sähköisten alustojen** käyttöä tietojen keräämisessä ja jakamisessa. Tällaisia alustoja ovat esimerkiksi energiaunionin ja ilmastotoimien hallinnosta annetulla asetuksella perustettu yhteinen digitaalinen palveluväylä sekä digitaalisen rahoituksen alusta. Lisäksi komissio tekee **arviointeja ja toimivuustarkastuksia** arvioidakseen, miten lainsäädäntöä voidaan yksinkertaistaa ja keventää. Erityisesti keskitytään etsimään uusia mahdollisuuksia raportointivaatimusten järkeistämiseen.⁶ EU:n rahoitusohjelmiin liittyvien rasitteiden vähentämismahdollisuuksien arviointiin tarjoutuu mahdollisuus myös monivuotisen rahoituskehysten ohjelmien ja rahastojen arvioinneissa, jotka on tarkoitus saada valmiiksi vuonna 2024.

Raportointivaatimusten järkeistäminen täydentää komission välineitä taakan keventämiseksi. **Sääntelyn toimivuutta ja tuloksellisuutta koskevan komission ohjelman (REFIT)** puitteissa kaikissa arvioinneissa ja tarkistuksissa etsitään mahdollisuuksia vähentää rasitetta, ja kaikista merkittävistä ehdotuksista tehdään vaikutustenarvioinnit sen varmistamiseksi, että hyödyt ovat kustannuksia suuremmat. Esimerkiksi päätoimipaikkaverotusta koskevan järjestelmän käyttöönotto yksinkertaistaa sääntöjä ja vähentää verosäännösten noudattamisesta aiheutuvia kustannuksia sellaisten pk-yritysten kannalta, jotka laajentavat toimintaansa rajojen yli. Ehdotuksella yritysten tuloverotusta Euroopassa koskevasta kehiksestä (BEFIT) voitaisiin vähentää verosäännösten noudattamisesta EU:ssa toimiville yrityksille aiheutuvia kustannuksia jopa 65 prosentilla.

Lisäksi komissio on tammikuusta 2022 alkaen esittänyt ” **yksi sisään, yksi ulos** ”-periaatteensa puitteissa ehdotuksia, joilla on tarkoitus saada aikaan **7,3 miljardia euroa enemmän**

⁵ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13990-Hallinnollinen-rasitus-raportointivaatimusten-järkeistaminen_fi

⁶ Liitteessä II esitetään yksityiskohtainen katsaus aloitteista ja ehdotuksista.

hallinnollisia säästöjä kuin kustannuksia.⁷ Myös **Fit for Future -foorumi** antaa komissiolle neuvoja siitä, miten EU:n lainsäädäntöön liittyvää taakkaa voitaisiin keventää.

2.2. Unionin oikeuden täytäntöönpanon ja valvonnan parantaminen

EU:n lainsäädäntö on pantava täytäntöön ja sitä on sovellettava kaikkialla unionissa täysimääräisesti, oikea-aikaisesti ja asianmukaisesti, jotta EU:n kansalaiset ja yritykset voisivat hyötyä kaikilta osin yhteisesti sovitusta säännöstämme. Tästä syystä **EU:n lainsäädännön täytäntöönpano on yksi tämän komission painopisteistä.** Tässä vaiheessa toimikauttamme varmistamme, että täytäntöönpano- ja valvontatehtäviin kiinnitetään entistä enemmän huomiota sen varmistamiseksi, että sovitut säännöt hyödyttävät ihmisiä ja yrityksiä. Ongelmia pyritään ehkäisemään varhaisessa vaiheessa käsittelemällä täytäntöönpanohaasteita jo ehdotuksia laadittaessa ja antamalla jäsenvaltioille ohjeita. Pyrimme antamaan tuloksellisempaa EU:n lainsäädäntöä ja teemme sen vuoksi yhteistyötä **jäsenvaltioiden kanssa** välttääksemme tarpeettoman taakan aiheuttamista yrityksille ja kansalaisille, kun EU:n direktiivit saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä. Kun lainsäädännön rikkomisia tapahtuu, komissio jatkaa yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa ratkaistakseen ongelmat nopeasti ja **toimiakseen päättäväisesti rikkomistapauksissa**, jotka haittaavat EU:n tärkeiden toimintapoliittisten tavoitteiden saavuttamista tai uhkaavat heikentää EU:n arvoja ja perusvapauksia.

Varmistaakseen, että sen käytössä olevat täytäntöönpanovälineet pysyvät tehokkaina, komissio teki vuonna 2022 **tilannearvion** jäsenvaltioiden kanssa. Panemme parhaillaan sen havaintoja ja suosituksia täytäntöön parantaaksemme tapaa, jolla komissio ja jäsenvaltiot varmistavat EU:n lainsäädännön täytäntöönpanon. Teemme tiivistä yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa helpottaaksemme uuden lainsäädännön täytäntöönpanoa lisäämällä tukea kansallisella tasolla erityisesti aloilla, joilla saatetaan tarvita lisätoimia sen varmistamiseksi, että direktiivit saatetaan ajallaan ja asianmukaisesti osaksi kansallista lainsäädäntöä, sekä seuraamalla järjestelmällisemmin asetusten täytäntöönpanoa. Lisäämme lisäksi edelleen komission täytäntöönpanotoimien avoimuutta julkaisemalla enemmän tietoja käyttäjätavallisemmalla tavalla. Tämä auttaa kansalaisia osallistumaan tähän prosessiin ja vauhdittaa lainsäädännön noudattamista jäsenvaltioissa korostamalla myönteisiä saavutuksia ja antamalla tunnustusta parhaille käytännöille ja luomalla samalla vertaispainetta keskeneräisten rikkomistapausten ratkaisemiseen.

3. Toimet kuuden kunnianhimoisen tavoitteen edistämiseksi

Kuten unionin tilaa koskevassa puheessa mainittiin, komissio on täyttänyt yli 90 prosenttia puheenjohtaja von der Leyenin vuoden 2019 poliittisissa suuntaviivoissa annetuista sitoumuksista. Vuonna 2024 tarvitaan lisää lainsäätäjien kohdennettuja toimia, jotta jäljellä olevista ehdotuksista päästäisiin yhteisymmärrykseen ja tuotettaisiin niiden myötä hyötyä kansalaisille ja yrityksille.

3.1. Euroopan vihreän kehityksen ohjelma

Kasvuohjelmamme, Euroopan vihreän kehityksen ohjelma, on syntynyt tarpeesta ryhtyä kiireellisesti toimiin planeettamme suojelemiseksi ja säilyttämiseksi. Sillä osoitetaan

⁷ Vuotuinen selvitys rasituksesta 2022; https://commission.europa.eu/publications/2022-annual-burden-survey_en

maailmalle, että nykyaikaistaminen ja hiilestä irtautuminen voivat kulkea käsi kädessä. EU:lla on maailman kunnianhimoisin vihreän siirtymän ohjelma, jonka tavoitteina on saavuttaa **ilmastoneutraalius, kiertotalous ja nettonollatalous vuoteen 2050 mennessä sekä ehkäistä ympäristön pilaantumista, säilyttää biologinen monimuotoisuus ja luoda päästötön ympäristö**. Venäjän aloitettua hyökkäyssodan Ukrainaa vastaan komissio toimi nopeasti energian toimitusvarmuuden varmistamiseksi ja vahvisti samalla unionin sitoutumista Euroopan vihreän kehityksen ohjelmaan ja kasvatti teollista perustaamme puhtaan teknologian aloilla. Sähkö- ja kaasumarkkinoihin on ehdotettu perustavanlaatuisia rakenteellisia muutoksia, ja vihreän vedyn markkinoiden syntymisen edistämiseksi on esitetty uusia aloitteita.

Jatkamme toimiamme sen varmistamiseksi, että vihreä siirtymä toteutetaan oikeudenmukaisella, järkevällä ja osallistavalla tavalla niin, että ketään tai mitään aluetta ei jätetä jälkeen ja että samalla tehdään aktiivista yhteistyötä kolmansien maiden kumppaneiden kanssa muun muassa vihreän kasvun vahvistamiseksi. Komissio käynnistää tätä varten joukon vihreitä vuoropuheluja, joiden kautta se voi olla kokonaisvaltaisesti ja suoraan yhteydessä **kansalaisiin, sekä puhdasta siirtymää koskevia vuoropuheluja teollisuuden ja työmarkkinaosapuolten kanssa**. Samaan aikaan komissio jatkaa valmistelutyötään tulevan sosiaalisen ilmatorahaston toteuttamiseksi. Rahastosta tuetaan yhdessä oikeudenmukaisen siirtymän rahaston kanssa haavoittuvassa asemassa olevia kansalaisia, yrityksiä ja alueita vihreässä siirtymässä. Komissio käynnistää **strategisen vuoropuhelun maatalouden tulevaisuudesta EU:ssa**. Sen puitteissa tiivistetään viljelijöiden, elintarvikeketjuun kuuluvien sidosryhmien ja kansalaisten kanssa tehtävää yhteistyötä siirtymisessä kohti kestäviä elintarvikejärjestelmiä.

Komissio on uusien maailmanlaajuisten uhkien edessä laatinut suunnitelmia **elintarviketurvan takaamiseksi ja elintarvikejärjestelmien häiriönsietokyvyn vahvistamiseksi** lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä. Se on Pelloilta pöytään -strategiansa kautta toteuttanut visiota, jossa EU:n elintarvikejärjestelmästä tehdään oikeudenmukainen, terveellinen ja ympäristöystävällinen. Strategiaan sisältyy myös toimia kalastuksen ja vesiviljelyn kestävyuden ja selviytymiskyvyn saavuttamiseksi. Samaan aikaan komissio on hyväksynyt lisätoimenpiteitä **kiertotalouden rakentamiseksi**, esittänyt lippulaiva-aloitteita **biologisen monimuotoisuuden suojelemiseksi ja vahingoittuneiden ekosysteemien ennallistamiseksi** sekä antanut keskeisiä ehdotuksia **saasteettomuustoimintasuunnitelman** puitteissa. EU on työskennellyt myös katastrofivalmiutensa ja -palautuvuutensa vahvistamiseksi muun muassa kaksinkertaistamalla rescEU:n ilmasammutuskaluston ja tehostamalla pelastuspalvelumekanismiaan.

Suurin osa Euroopan vihreän kehityksen ohjelmasta vuonna 2019 annetussa tiedonannossa esitetyistä aloitteista on toteutettu, ja monet niistä on jo hyväksytty lainsäädännöksi. **Jäljellä olevista ehdotuksista on päästävä nopeasti yhteisymmärrykseen**, jotta unioni pysyisi vakaalla tiellä kohti ilmastoneutraaliutta. Tähän sisältyvät ehdotukset hiilenpoistosta, metaanipäästöjen vähentämisestä energia-alalla, teollisuuden päästöistä, rakennusten energiatehokkuudesta, uusien raskaiden hyötyajoneuvojen hiilidioksidipäästönormeista, moottoriajoneuvojen ja moottorien tyyppihyväksynnästä, ajoneuvojen kiertoa koskevien sääntöjen tarkistamisesta, TEN-T-asetuksen tarkistamisesta ja tavaraliikenteen viherryttämispaketista sekä sähkömarkkinoiden rakenteesta ja uusiutuvista kaasuista ja maakaasusta sekä vedystä. **Kestävän maatalouden ja elintarviketurvan** edistämiseksi olisi sovittava myös ehdotuksista, jotka koskevat tietyillä uusilla genomiteknikoilla tuotettuja

kasveja ja kasvinsuojeluaineiden kestävää käyttöä. Jotta pääsisimme lähemmäs **todellista kiertotaloutta**, on päästävä nopeasti yhteisymmärrykseen kestävien tuotteiden ekologiselle suunnittelulle asetettavista vaatimuksista, jätteestä ja pakkauksista, jätteiden siirroista ja tavaroiden korjaamisesta. **Nollapäästöihin pääsemisen edistämiseksi ja luonnon suojelemiseksi ja ennallistamiseksi** on annettava lainsäädäntöä ehdotuksista, jotka koskevat luonnon ennallistamista, kemikaalien luokitusta, merkintöjä ja pakkaamista, ilmanlaatua, yhdyskuntajätevesien käsittelyä sekä pinta- ja pohjaveden suojelua.

Komissio käynnistää prosessin **vuoden 2040 ilmastotavoitteen** asettamiseksi, jotta EU voi edetä kohti ilmastoneutraaliutta vuoteen 2050 mennessä. Se esittelee **EU:n tuulivoimapaketin**, jolla nopeutetaan tuuliturbiinien käyttöönottoa, parannetaan rahoituksen saantia ja tuetaan Euroopan teollisuuden kansainvälistä kilpailukykyä. Lisäksi se esittää **teollista hiilenhallintaa** koskevan aloitteen, jossa esitetään strategia ympäristön kannalta kestäväälle hiilidioksidin talteenotolle, käytölle ja varastoinnille EU:ssa ottaen huomioon sen merkitys hiilineutraaliuden saavuttamisen kannalta. Hyväksymme **vesiresilienssiä** koskevan aloitteen, jolla varmistetaan veden saatavuus kansalaisille, luonnolle ja taloudelle ja pyritään löytämään ratkaisuja katastrofaalisiin tulviin ja vesipulaan, sekä aloitteen, jonka puitteissa tutkitaan ja arvioidaan, miten ilmastoriskejä voidaan parhaiten hallita kaikilla EU:n politiikanaloilla.

3.2. Euroopan digitaalinen valmius

EU ja sen jäsenvaltiot ovat nimenneet 2020-luvun digitaaliseksi vuosikymmeneksi, jolla on selkeät digitalisaatiotavoitteet. Samalla ne ovat määrittäneet polun digitaalisten taitojen parantamiseksi, hallinnon ja yritysten digitalisoimiseksi, tutkimuksen ja innovoinnin tehostamiseksi, digitaalisen kuilun kuromiseksi umpeen ja digitaalisen infrastruktuurimme päivittämiseksi. Samaan aikaan EU on edelläkävijä digitaalisen tulevaisuutemme riskien hallinnassa. Olemme **digimarkkinasäädöksellä** ja **digipalvelusäädöksellä** luoneet vahvan perustan sille, että sisämarkkinoista tulee oikeudenmukaiset, kilpailukykyiset, kuluttajaystävälliset ja turvalliset digitaalisessa ympäristössä erityisesti lasten kannalta.

Vaikka paljon on jo saavutettu, edelleen tarvitaan toimia, jotta päästään yhteisymmärrykseen keskeisistä aloitteista, joilla edistetään digitaalistrategiaa ja vahvistetaan Euroopan selviytymiskykyä. **Kriittisiä raaka-aineita koskeva säädös** antaa Euroopalle mahdollisuuden vahvistaa Euroopan sisäisiä toimituksia muun muassa lisäämällä jalostus- ja kierrätyskapasiteettia, monipuolistamalla näiden keskeisten materiaalien tuontia ja kannustamalla teollisuutta hallitsemaan paremmin toimituksiin liittyviä riskejä samalla kilpailukykyänsä säilyttäen. Säännökset perustuvat sisämarkkinoiden vahvuuksiin ja niillä edistetään kestävämpiä ja kiertotalouteen perustuvia käytäntöjä. Lisäksi ne mahdollistavat raaka-aineiden yhteishankinnat erityisen alustan kautta. Monet kumppanimme eri puolilla maailmaa haluavat tehdä yhteistyötä ja kehittää paikallista käsittely- ja jalostusteollisuutta raaka-aineiden maailmanlaajuisten toimitusketjujen vahvistamiseksi. Tämän vuoksi myöhemmin tänä vuonna kutsutaan koolle **uuden kriittisten raaka-aineiden klubin** ensimmäinen kokous. Lisäksi hyväksymme **kehittyneet materiaalit teollisuuden johtoaseman turvaamiseksi** -suunnitelman, jolla pyritään yhdessä jäsenvaltioiden kanssa nopeuttamaan turvallisten, kestävien ja kiertotalouteen perustuvien kehittyneiden materiaalien kehittämistä ja niiden teollista käyttöönottoa vihreän ja digitaalisen siirtymän hyödyttämiseksi.

Nollateollisuutta koskevalla säädöksellä tuetaan Euroopan teollisuutta sellaisten innovatiivisten ja strategisten teknologioiden kehittämisessä ja käyttöönotossa, joita tarvitaan nollanettopäästöihin perustuvassa taloudessa. Näitä ovat esimerkiksi tuuliturbiinit, lämpöpumput, aurinkopaneelit, elektrolyysilaitteet, ydinteknologiat ja hiilidioksidin varastointi. Kysyntä kasvaa sekä Euroopassa että maailmanlaajuisesti, ja me pyrimme nyt varmistamaan, että eurooppalaiset toimitukset voivat vastata paremmin näihin tarpeisiin.

Meidän on edistytävä myös **sisämarkkinoiden hätävälíneen** kehittämisessä, jotta voimme auttaa säilyttämään tavaroiden, palveluiden ja henkilöiden vapaan liikkuvuuden sekä elintärkeiden tavaroiden ja palvelujen saatavuuden tulevaisuuden odottamattomien häiriöiden varalta.

Pk-yritysten apupaketilla ja siihen liittyvällä **maksuviivästysdirektiivin tarkistamisella** ja verotuksen yksinkertaistamishankkeella, jonka myötä otetaan käyttöön **päätoimipaikkaverotusta koskeva järjestelmä**, on tarkoitus tukea edelleen Euroopan pieniä ja keskisuuria yrityksiä, jotka ovat taloutemme selkäranka.

Tekoälyä koskevat ehdotukset ovat avainasemassa, jotta viime vuosina erittäin nopeasti kehittyntä teknologiaa voidaan soveltaa turvallisesti ja hyödyllisesti. Mahdollisuudet ohjata tätä teknologiaa vastuullisesti ovat koko ajan kaventumassa.

Kansainvälisten kumppaneidemme kanssa tekoälyn maailmanlaajuisen hallinnoinnin vahvistamiseksi toteutettavien yhteisten toimien lisäksi **annamme tekoälyalan startup-yrityksille mahdollisuuden hyödyntää EU:n suurtehotietokoneita** eurooppalaisen innovoinnin helpottamiseksi. Euroopan Copernicus-, EGNOS- ja Galileo-satelliittiohjelmat tuovat jo nyt lukemattomia hyötyjä taloudellemme ja yhteiskunnillemme ja niillä on keskeinen rooli ilmastonmuutoksen ymmärtämisessä, siihen valmistautumisessa ja sen torjunnassa. Lisäksi IRIS²-järjestelmällä luodaan turvallisille yhteyksille kriittinen infrastruktuuri, jolla on useita tärkeitä puolustusalan sovelluksia.

Digitaalisen vuosikymmenen tavoitteiden saavuttaminen vuoteen 2030 mennessä edellyttää merkittäviä investointeja digitaalisiin verkkoihin. Hiljattain järjestetyn valmistelevan kuulemisen myötä valmistelemme **digitaalisia verkkoja ja infrastruktuuria** koskevia mahdollisia toimintapoliittisia ja sääntelytoimia, joilla pyritään erityisesti helpottamaan rajatylittävien infrastruktuurien ylläpitäjien toimintaa sisämarkkinoilla, nopeuttamaan teknologian käyttöönottoa ja houkuttelemaan verkkoihin lisää pääomaa.

Avaruusteollisuuden merkitys maanhavainnoinnin ja verkkoon liitettyjen tuotteiden ja palvelujen sekä puolustuksen ja turvallisuuden kannalta kasvaa. Vuonna 2023 annetulla **turvallisuutta ja puolustusta tukevalla EU:n avaruusstrategialla**⁸ on tarkoitus parantaa EU:n avaruusinfrastruktuurin ja avaruusresurssien häiriönsietokykyä turvallisuuden ja puolustuksen tukemiseksi sekä edistää kumppanuuksia vastuullisen käyttäytymisen varmistamiseksi ulkoavaruudessa. Ehdotamme vuonna 2024 **eurooppalaista avaruuslakia**, jossa vahvistetaan säännöt esimerkiksi avaruusliikenteen hallinnalle. Lisäksi siinä käsitellään kriittisen avaruusinfrastruktuurimme säilyttämistä turvallisena. Sitä täydennetään **avaruusdatatalouden strategialla**, jolla lisätään avaruusdatan käyttöä talouden eri aloilla.

⁸ JOIN(2023) 9.

3.3. Ihmisten hyväksi toimiva talous

EU:n talous on osoittanut selviytymiskykyä ennennäkemättömän monenlaisissa kriiseissä. Se on selviytynyt sekä maailmanlaajuisen covid-19-pandemian että Venäjän Ukrainaa vastaan käymän hyökkäyssodan sosioekonomisista vaikutuksista. Sillä on kuitenkin edessään merkittäviä kilpailukykyyn kohdistuvia haasteita, joita käsitellään Mario Draghin tulevassa raportissa. Olemme ehdottaneet uudistuksia EU:n pitkän aikavälin taloudellisen vaurauden ja kilpailukyvyn turvaamiseksi ja pyrkineet varmistamaan Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täysimääräisen täytäntöönpanon, ja näin olemme **vahvistaneet EU:n ainutlaatuista sosiaalista markkinataloutta**.

On välttämätöntä päästä yhteisymmärrykseen lopuista ehdotuksista, jotta voimme syventää EU:n kestävästä kilpailukyvyn perustaa, sisämarkkinoita. Tässä yhteydessä meidän on edelleen edistettävä **pääomamarkkinaunionia** sopimalla ehdotuksista, jotka koskevat maksukyvyttömyyttä, määrittämistä, yritysten julkisille pääomamarkkinoille pääsyn yksinkertaistamista ja vakuutusyhtiöiden pitkän aikavälin investointikapasiteetin parantamista. Lisäksi on edistettävä **pankkiunionia** ja saatettava päätökseen kriisinhallintaa ja talletussuojaa koskeva uudelleentarkastelu. On myös sovittava lähdeveromenettelyjä koskevista uusista säännöistä, ehdotuksesta estää kuoriryhtiöiden väärinkäyttö verotustarkoituksiin ja toimenpiteistä, joilla nykyaikaistetaan EU:n arvonlisäverojärjestelmää ja parannetaan sen kykyä sietää petoksia digitalisaation avulla.

Lisäksi on edistettävä **yritysverotuksen parantamista koskevan ehdotuksen (BEFIT ja siirtohinnoittelu)** sekä **EU:n tullionin** kattavan **uudistuksen** käsittelyssä. Digitaalisen rahoituksen alalla meidän on edettävä niiden ehdotusten käsittelyssä, jotka koskevat maksupalvelusääntöjen tehostamista ja rahoitusdatan saatavuutta (”avoin rahoitus”) koskevaa kehystä, ja edistettävä neuvotteluja ehdotuksesta, jolla luodaan digitaalisen euron oikeudellinen kehys.

Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanossa on edistytty merkittävästi sen toimintasuunnitelman ja vuoden 2030 yleistavoitteiden avulla. Olemme esittäneet alustatyön edellytysten parantamista koskevia sääntöjä sekä riittävien vähimmäispalkkojen puitteita, ja samalla Euroopan osaamisen teemavuodella on tuettu hyvin erilaisia toimia, joilla korjataan kiireellisiä osaamisvajeita useilla aloilla (kyberturvallisuusakatemia). Lisäksi on tehty osaamissopimus. Nuorten pääsyä työmarkkinoille on helpotettu vahvistetulla nuorisotakuulla sekä uudella aloitteella, jolla päivitetään harjoittelun laatuun. Eurooppalainen lapsitakuu auttaa torjumaan ja ehkäisemään sosiaalista syrjäytymistä takaamalla lapsille tosiasiallisen pääsyn keskeisiin palveluihin, kuten maksuttomaan koulutukseen ja terveydenhuoltoon, terveelliseen ravintoon ja asianmukaiseen asumiseen. Komissio tukee edelleen lainsäätäjiä yhteisymmärryksen löytämiseksi sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta.

Vastauksena Euroopan parlamentin valiokunta-aloitteiseen lainsäädäntömietintöön komissio esittää vuonna 2024 aloitteen **eurooppalaisista yritysneuvostoista**.

Val Duchessen huippukokouksen jatkotoimena teemme yhteistyötä yritysten ja ammattiliittojen kanssa **tehdäksemme työmarkkinoista tulevaisuuden kannalta kestävämmät** teknologian, yhteiskunnan ja väestökehityksen perusteellisten muutosten valossa. Hyödynnämme väestökehitykseen liittyvää välineistöä auttaaksemme aktivoimaan koko inhimillisen pääomamme.

Valmisteilla oleva aloite auttaa hyödyntämään täysipainoisesti **bioteknologioita ja biovalmistusta, jotka ovat keskeisiä** EU:n teollisuuden **kilpailukyvyyn** ja nykyaikaistamisen **kannalta**, koska niillä on suuri kasvupotentiaali ja työn tuottavuus.

Lisäksi komissio julkaisee yhdeksännen koheesiokertomuksensa, jossa kartoitetaan sosiaalisen, taloudellisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden tilaa EU:ssa ja tarkastellaan viime vuosina toteutettuja toimia.

3.4. Vahvempi EU maailmannäyttämöllä

Maailmannäyttämöllä on edelleen **kasvavia jännitteitä ja geopoliittisia mullistuksia**. Hamasin Israelia ja sen kansaa vastaan tekemät summittaiset ja raa'at terrori-iskut uhkaavat suoraan alueen rauhaa ja turvallisuutta ja korostavat tarvetta uusiin toimiin Lähi-idän rauhanprosessin elvyttämiseksi. Venäjä kyseenalaistaa Ukrainassa käymänsä hyökkäyssodan ja kansainvälisillä foorumeilla toteuttamiensa toimien kautta monenvälisyyden ja sääntöihin perustuvan kansainvälisen järjestyksen perustan.

EU:n sotilaallinen tuki Ukrainalle on aiheuttanut kriittisiä puutteita jäsenvaltioiden puolustusvarastoissa. Vastauksena tähän olemme **tukeneet jäsenvaltioita Euroopan puolustusteollisuuden vahvistamisessa** yhteisten hankintojen välineen (EDIRPA)⁹ ja yhteisten puolustushankintojen työryhmän avulla. Lisäksi olemme lisänneet ampumatarvikkeiden tuotantokapasiteettia **ampumatarvikkeiden tuotantoa tukevan säädöksen**¹⁰ (ASAP) kautta. **EU:n ja Naton kolmannella yhteisellä julistuksella**¹¹ laajennettiin yhteistyötämme uusille turvallisuuden kannalta kriittisille aloille, jotka ovat häiriönsietokyky, kehittyvä murroksellinen teknologia, puolustus ja avaruus.

Pyrimme edelleen vahvistamaan ja rakentamaan häiriönsietokykyisempiä yhteyksiä maailmaan **Global Gateway -strategiallamme**¹² soveltamalla **Team Europe -lähestymistapaamme**. Panemme täytäntöön alakohtaisia strategioita ja toimintasuunnitelmia, joihin kuuluvat muun muassa kansainvälisiä energia-alan toimia koskeva strategia¹³, yhteinen tiedonanto EU:n kansainvälisen valtamerten hallinnoinnin ohjelmasta¹⁴, turvallisuutta ja puolustusta tukeva Euroopan unionin avaruusstrategia¹⁵, EU:n merellisen turvallisuusstrategian päivittäminen¹⁶, yhteinen tiedonanto strategisesta kumppanuudesta Persianlahden alueen kanssa¹⁷ ja uusi Latinalaista Amerikkaa ja Karibian aluetta koskeva toimintasuunnitelma¹⁸.

Komissio jatkaa yhteistyötä Länsi-Balkanin sekä Ukrainan, Moldovan ja Georgian kanssa niiden tulevan unioniin liittymisen tiimoilta. Lisäksi jatketaan tukea itäiselle kumppanuudelle ja eteläiselle naapurustolle.

⁹ COM(2022) 349.

¹⁰ Asetus (EU) 2023/1525, 20.7.2023.

¹¹ https://www.nato.int/cps/en/natohq/official_texts_210549.htm

¹² JOIN(2021) 30.

¹³ JOIN(2022) 23.

¹⁴ JOIN(2022) 28.

¹⁵ JOIN(2023) 9.

¹⁶ JOIN(2023) 8.

¹⁷ JOIN(2022) 13.

¹⁸ JOIN(2023)17.

Unioni pyrkii edelleen luomaan kumppanuuksia eri puolilla maailmaa sijaitsevien maiden ja organisaatioiden kanssa. Meidän on erityisesti jatkettava ponnistelujamme **vahvistaaksemme molempia osapuolia hyödyttävää kumppanuuttamme Afrikan kanssa**, ja kehitämme edelleen strategista lähestymistapaamme edistääksemme kumppanuutta Afrikan unionin kanssa seuraavassa EU:n ja AU:n huippukokouksessa.

Euroopan puolustusteollisuusstrategialla vauhditetaan jäsenvaltioiden puolustusvoimavarojen kehittämistä nykyaikaisen ja selviytymiskykyisen Euroopan puolustuksen teollisen ja teknologisen perustan tuella. Jatkamme tässä yhteydessä toimien lujittamista Euroopan puolustuksen teollisen perustan vahvistamiseksi myös vuoden 2025 jälkeen. Vuonna 2024 toteutamme edelleen myös toimia **strategisen kompassin**¹⁹ panemiseksi täytäntöön, jotta voidaan vahvistaa EU:n puolustusvalmiutta ja tehdä EU:sta vahvempi ja toimintakykyisempi turvallisuuden tuottaja. EU kehittää edelleen välineistöä **ulkomaisen tiedonmanipuloinnin ja häirinnän torjumiseksi** puuttuakseen tuloksellisesti ulkomaisiin vihamielisiin toimiin.

Puolustamme ja edistämme edelleen **demokratiaa, ihmisoikeuksia, oikeusvaltiota** ja tehokasta **monenvälisyyttä**. Jatkamme pyrkimyksiämme aseellisista konflikteista kärsimään joutuneiden lasten suojelemiseksi erityisesti esittämällä tarkistetut EU:n ohjeet. EU osoittaa solidaarisuuttaan sekä humanitaarisen avun että unionin pelastuspalvelumekanismien kautta. Teemme rakentavaa yhteistyötä kaikkien kumppaneiden kanssa ja tuemme edelleen YK:n pääsihteerin uudistusohjelmaa, myös syyskuussa 2024 pidettävän tulevaisuushuippukokouksen valmisteluissa.

Asemassamme maailmanlaajuisena johtajana ja esikuvana meidän on edistettävä **avointa ja reilua kauppaa**, joka parantaa kilpailukykyä, häiriönsietokykyä ja kestävyyttä. Jatkamme työtämme yhteistyön ja kauppasuhteiden tehostamiseksi kumppaneiden kanssa ja aiomme edistää maailmanlaajuisia pyrkimyksiä Maailman kauppajärjestön uudistamiseksi. EU:n tarkistetulla kauppastrategialla edistetään avointa, kestävä ja määrätietoista politiikkaa, jolla tuetaan vihreää ja digitaalista siirtymää.

Olemme **saattaneet onnistuneesti päätökseen kauppasopimusneuvottelut Chilen, Uuden-Seelannin ja Kenian kanssa**. Pyrimme **viimeistelemään sopimukset myös Australian, Meksikon ja Mercosurin kanssa**. Komissio aikoo myös **edistää edelleen Intian ja Indonesian kanssa käytäviä neuvotteluja sekä Singaporen ja Korean tasavallan kanssa tehtäviä digitaalista kauppaa koskevia sopimuksia**. Lisäksi EU:n ja Yhdysvaltojen suhteita on lujitettu kauppaja teknologianeuvostossa tehdyn työn kautta. Sen inspiroimana on tänä vuonna perustettu **EU:n ja Intian kauppaja teknologianeuvosto**. Samaan aikaan olemme vahvistaneet epäreilujen kauppatapojen torjunnan välineitä ja pyrimme varmistamaan, että maailmanlaajuinen kilpailu säilyy oikeudenmukaisena. Komissio on sen vuoksi käynnistänyt tukien vastaisen tutkimuksen, jonka kohteena ovat Kiinasta peräisin olevat sähköajoneuvot.

3.5. Eurooppalaisen elämäntavan edistäminen

Komissio alkoi covid-19-pandemian johdosta luoda perustaa Euroopan terveysunionille. Tähän sisältyy vahvistettu **terveysturvakehys**, mukaan lukien uusi **terveyshätätilanteiden valmiusviranomainen**, sekä urauurtava **EU:n syväntorjuntasuunnitelma** ja ehdotukset

¹⁹ https://www.eeas.europa.eu/eeas/strategic-compass-security-and-defence-1_en

eurooppalaisen terveysdata-avaruuden rakentamiseksi ja lääkelainsäädännön uudistamiseksi. EU on myös hyväksynyt uuden **EU:n globaalin terveysstrategian**²⁰, jolla ohjataan sen toimia terveydenhuollon vahvistamiseksi maailmanlaajuisesti.

Komissio tukee edelleen sekä lainsäädännöllistä että operatiivista työtä muuttoliikkeen hallitsemiseksi. On olennaista, että lainsäätäjät saavat **uuden muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen**²¹ valmiiksi tämän lainsäädäntökauden aikana. Samaan aikaan on välttämätöntä jatkaa operatiivisia toimia, joilla edistetään EU:n yhteistä vastausta muuttoliikkeeseen liittyviin haasteisiin yhteistyössä keskeisten kumppaneidemme kanssa.

Komissio on myös pyrkinyt vahvistamaan **EU:n turvallisuusunionistrategian**²² neljää pilaria, jotka ovat haavoittuvuuksiin puuttuminen, kyberturvallisuuden parantaminen, lainvalvontayhteistyön edistäminen ja kyky selviytyä hybridiuhista. Tähän sisältyvät aloitteet terroristisen verkkosisällön poistamiseksi, unionin merellisen turvallisuuden vahvistamiseksi, myös kriittisen infrastruktuurin häiriönsietokyvyn osalta, ja unionin avaruusresurssien, kuten satelliittien, suojelemiseksi ja vihamielisen toiminnan estämiseksi avaruudessa.

Tulevilla ehdotuksilla **kyberresilienssisäädöksestä** ja **kybersolidaarisuussäädöksestä** on keskeinen rooli kyberturvallisuuden vahvistamisessa, sillä ne parantavat toimitusketjun turvallisuutta ja lujittavat solidaarisuutta unionin tasolla, jotta kyberturvallisuushkat ja -poikkeamat voidaan havaita ja niihin voidaan valmistautua ja reagoida paremmin.

Kuten kuudennessa turvallisuusunionia koskevassa edistymiskertomuksessa todetaan, yhteisymmärrykseen on päästävä myös ehdotuksista, joilla **parannetaan kansalaisten turvallisuutta** ja torjutaan rikollisuutta tehokkaasti yhdessä ja ylläpidetään samalla yhteisiä perusarvojamme. Nämä ehdotukset koskevat kyberresilienssiä, henkilöiden liikkumista rajojen yli koskevaa unionin säännöstöä, automaattista tietojenvaihtoa poliisiyhteistyössä (Prüm II), matkustajien ennakkotietojen keräämistä ja siirtämistä, ihmiskaupan torjuntaa, lapsen kohdistuvan seksuaaliväkivallan torjuntaa, varojen takaisin Hankintaa ja menetetyksi tuomitsemista sekä rikosten ja seuraamusten määrittelyä.

EU:n etenemissuunnitelma huumausainekaupan ja järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi, mukaan lukien eurooppalainen satama-allianssi, pohjustaa tehokkaampia yhteisiä toimia järjestäytyneen rikollisuuden ja laittoman huumausainekaupan torjumiseksi. Komissio aikoo ehdottaa myös **ihmissalakuljetuksen torjuntaa koskevan** oikeudellisen kehyksen nykyaikaistamista sen varmistamiseksi, että meillä on tarvittavat oikeudelliset ja operatiiviset keinot reagoida salakuljettajien uusiin toimintatapoihin. Lisäksi komissio järjestää ihmiskuljetuksen torjuntaa käsittelevän kansainvälisen konferenssin ottaen huomioon, että tällä alalla tarvitaan kansainvälistä yhteistyötä ja vahvaa maailmanlaajuisia liittoumaa.

Korkea-asteen koulutuksen alalla komissio aikoo ehdottaa tulevaa **eurooppalaista yhteistutkintoa**, joka edistää osaltaan eurooppalaisen koulutusalueen toteuttamista. Sitä tuetaan suosituksilla korkea-asteen koulutuksen laadunvarmistuksesta ja akateemisten urien houkuttelevuudesta.

²⁰ COM(2022) 675.

²¹ COM(2020)609.

²² COM(2020) 605.

3.6. Uutta vauhtia eurooppalaiselle demokratialle

Komissio on tämän toimikauden aikana kiinnittänyt erityistä huomiota **eurooppalaisen demokratian vahvistamiseen ja elvyttämiseen**. Työtämme on ohjannut **Euroopan demokratiatoimintasuunnitelma**, jonka tavoitteena on parantaa kansalaisten vaikutusmahdollisuuksia ja rakentaa kestävämpiä demokratioita kaikkialla EU:ssa edistämällä vapaita ja oikeudenmukaisia vaaleja, vahvistamalla tiedotusvälineiden vapautta ja torjumalla disinformaatiota. **Euroopan tulevaisuuskonferenssi** oli ainutlaatuinen osallistavan demokratian tapahtuma, joka antoi mahdollisuuden kuunnella eri puolilta EU:ta tulevien kansalaisten näkemyksiä unionin tulevaisuudesta. **Uuden sukupolven kansalaispaneelit**, joita testattiin vuonna 2023 kolmen keskeisen aloitteen²³ osalta ja joita jatketaan ensi vuonna, ovat tuoneet kansalaisten osallistumisen entistä konkreettisemmin EU:n toimintapolitiikan laadintavälineistöön. Erityisesti panostettiin vuorovaikutukseen nuorten kanssa, sillä heillä on ratkaiseva rooli tulevaisuuden muovaamisessa. Paneelien jäsenistä kolmasosa olikin 16–25-vuotiaita.

Komissio on puheenjohtaja von der Leyenin poliittisissa suuntaviivoissa annettujen sitoumusten mukaisesti toteuttanut toimia, jotka liittyvät **Euroopan parlamentin valiokunta-aloitteisiin lainsäädäntömietintöihin**.

EU:n ja sen jäsenvaltioiden demokraattisen toiminnan edellytyksenä on riippumaton oikeuslaitos ja **oikeusvaltioperiaatteen** kunnioittaminen. Sekä vuotuinen oikeusvaltiotarkastelu että ehdollisuusmekanismi auttavat varmistamaan tämän ja suojaamaan EU:n taloudellisia etuja. Muillakin demokraattisten yhteiskuntiemme kannalta keskeisillä osaluilla on edistytty merkittävästi. Olemme esittäneet keskeisiä ehdotuksia, jotka koskevat **vaaliprosessin avoimuutta ja oikeudenmukaisuutta**, yhteiskunnan eri ryhmien **oikeuksien vahvistamista ja turvaamista** sekä **toimittajien vapauden ja riippumattomuuden** takaamista EU:ssa. Jatkamme työtä **demokratian häiriönsietokyvyn vahvistamiseksi sisäpuolelta ja sen suojelemiseksi aiheettomilta ulkoisilta vaikutuksilta**. Meillä on nyt myös vankka oikeudellinen kehys **rajat ylittävälle oikeudelliselle yhteistyölle**, joka kattaa myös oikeuskäsittelyt ja digitaalisen viestinnän.

Avoimen ja osallistavan yhteiskunnan on taattava yhteiskunnan kaikkien ryhmien **yhtäläiset oikeudet ja suojeleminen**. Tästä syystä komissio on hyväksynyt lasten oikeuksia, sukupuolten tasa-arvoa, rasismien torjuntaa, romanien tasa-arvoa, hlbtq-henkilöiden tasa-arvoa, vammaisten oikeuksia ja uhrien oikeuksia koskevia strategioita. Yli kymmenen vuotta kestäneiden neuvottelujen jälkeen hyväksytyllä **naisten johtokuntapaikkoja koskevalla direktiivillä** velvoitetaan yritykset saavuttamaan vuoden 2026 puoliväliin mennessä selkeät hallintoelinpaikkoja koskevat tavoitteet. Olemme tänä vuonna hyväksyneet miesten ja naisten palkkauksen läpinäkyvyyttä koskevat uudet säännöt, joilla lujitetaan samapalkkaisuuden periaatteen soveltamista. Tämä on tärkeä askel kohti sukupuolten tasa-arvoa ja sukupuolten palkkaerojen poistamista. EU liittyi hiljattain vuonna 2016 tehtyyn Euroopan neuvoston **yleissopimukseen naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta (Istanbulin yleissopimus)** ja antoi näin vahvan signaalin siitä, että se aikoo päättäväisesti ehkäistä ja torjua naisiin ja tyttöihin kohdistuvaa väkivaltaa sen kaikissa muodoissa ja tuomita sen.

²³ Ruokahävikki, virtuaalimaailmat ja oppimiseen liittyvä liikkuvuus.

Luodakseen asianmukaiset puitteet Euroopan parlamentin vaaleille komissio pyrkii helpottamaan yhteisymmärryksen pääsemistä **Euroopan tason poliittisten puolueiden perussäännöstä ja rahoituksesta sekä kohdennetun poliittisen mainonnan avoimuudesta**. Lisäksi komissio on käynnistänyt yhdessä Euroopan parlamentin kanssa tiedotuskampanjan, jolla on tarkoitus lisätä liikkuvien EU:n kansalaisten äänestysaktiivisuutta vuoden 2024 Euroopan parlamentin vaaleissa.

Kukoistava kansalaisyhteiskunta sekä vapaa ja kriittinen mediaympäristö ovat demokraattisen yhteiskunnan selkäranka. Sen vuoksi on päästävä yhteisymmärryksen **strategisista häirintätarkoituksessa nostetuista kanteista annettavasta direktiivistä (SLAPP) ja medianvapaussäädöksestä**.

Kehotamme lainsäätäjiä saavuttamaan yhteisymmärryksen myös ehdotuksista, jotka koskevat **direktiiviä naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan torjumisesta, uhrien oikeuksia koskevaa direktiiviä, kansallisia tasa-arvoelimiä koskevia ehdotettuja normeja ja direktiiviä, jolla luodaan eurooppalainen vammaiskortti**. Ensi vuonna hyväksymme **komission suosituksen lastensuojelujärjestelmien kehittämisestä ja vahvistamisesta jäsenvaltioissa ja varmistamme EU:n olemassa olevien välineiden (lainsäädäntö, politiikkatoimet ja rahoitus) paremman käytön**.

Digitaalinen informaatiotila vaikuttaa yhä enemmän julkiseen keskusteluun ja poliittiseen päätöksentekoon, joten on olennaisen tärkeää jatkaa **disinformaation torjuntaa**, jotta voidaan varmistaa vapaa ja oikeudenmukainen mielipiteiden vaihto erityisesti ennen Euroopan parlamentin vaaleja.

4. Päätelmät

Unioni on kuluneiden neljän vuoden aikana osoittanut jakamattomuutensa ja päättäväisyytensä vastatessaan tämän sukupolven haasteisiin seuraavaa sukupolvea varten. Olemme toimineet päättäväisesti yhdessä tukeaksemme vapauden, vaurauden ja rauhan Eurooppaa. Meidän on jatkettava tätä työtä ja luotava vakaa perusta **unionin lujittamiselle ja tulevaisuuteen valmistautumiselle**.

Tämä komissio työskentelee toimikautensa viimeiseen päivään asti yhteisiin haasteisiin vastaamiseksi. Annamme vahvan **tukemme Euroopan parlamentille ja neuvostolle helpottaaksemme yhteisymmärryksen löytämistä** jäljellä olevista keskeisistä ehdotuksista, ja esitämme samalla **muutamia uusia aloitteita**, jotka ovat vielä tarpeen **lupauksiemme täyttämiseksi ja unionin valmistamiseksi tulevaan**.

Tämän työohjelman liitteissä esitetään yksityiskohtainen katsaus komission vuodeksi 2024 suunnittelemaasta työstä.